

SÄKERHETSATABLAD

I enlighet med föreskrift 453/2010/EG

1. NAMNET PÅ PRODUKTEN OCH FÖRETAGET

Namnet på produkten

Artline OVERHEAD PROJECTION MARKERS EK-853, EK-854, EK-855

Kulörer: Svart, röd, blå, grön, gul, purpur, brun

Bläckinnehållet i en penna är mindre än 10 ml.

Rekommenderad användning: Permanent märkning

Namnet på företaget

AB THURE BÜNGER

Bruksvägen 4

342 35 Alvesta

Telefon: 0472-453 50

Fax: 0472-453 63

e-mailadress till den person som

är ansvarig för detta säkerhetsdatablad: ulf.gustensson@bungers.se

Telefonnummer vid nödsituationer: 112, begär Giftinformation

2. FARLIGA EGENSKAPER

2.1 Klassificering enligt CLP-förordning 1272/2008/EG

Fysikalisk fara: Brandfarliga vätskor. Kategori 2

H225: Mycket brandfarlig vätska och ånga

Hälsopara: Allvarliga ögonskador/irriterar ögonen. Kategori 1

H318: Orsakar allvarliga ögonskador

Specifik organotocitet-enstaka exponering. Kategori 3

H335: Kan orsaka irritation i luftvägarna

2.2 Märkning enligt CLP-förordning 1272/2008/EG

Faropiktogram

Signalord: Fara

Faroangivelser

Mycket brandfarlig vätska och ånga

(H225)

Orsakar allvarliga ögonskador

(H318)

Kan orsaka irritation i luftvägarna

(H335)

Skyddsangivelser - förebyggande

Får inte utsättas för gnistor/öppen låga/heta ytor.- Rökning förbjuden

(P210)

Får inte komma i kontakt med ögonen

(P262)

Tvätta händerna grundligt efter användning

(P264)

Undvik att inandas ångor

(P261)

Används endast utomhus eller i väl ventilerade utrymmen (normal ventilation tillräckligt)

(P271)

Använd skyddshandskar/skyddskläder//ögonskydd/ansiktsskydd (ej nödvändigt vid normalt bruk)

(P280)

Undvik utsläpp till miljön

(P273)

Skyddsangivelser-Åtgärder

VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella

(P305+P351+P338)

kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja.

Vid bestående ögonirritation: Sök läkarhjälp (P337+P313)
 VID HUDKONTAKT (även håret): Skölj huden med vatten/duscha. (P303+P353)
 VID HUDIRRITATION: Sök läkarhjälp (P332+P313)
 VID FÖRTÄRING: Skölj munnen omedelbart. Sök läkarhjälp vid obehag. (P301+P330+314)
 VID INANDNING: Flytta personen till frisk luft och se till att hen vilar i en ställning som underlättar andning. (P304+P340)
 Vid brand: Släck branden med pulver, skum eller koldioxid. Använd inte vatten med hård stråle. (P370+P378)

Skyddsangivelser-Förvaring

Förvaras på väl ventilerad plats. Förpackningen ska förvaras väl tillsluten (i lager). (P403+P233)

Skyddsangivelser-Avfall

Förbrukade pennor hanteras som blandat avfall. (P501)

3. SAMMANSÄTTNING/INFORMATION OM BESTÅNDSDELAR

Ämne/Blandning:

Blandning

Ämne	CAS - nr	EG - nr	Vikt - %	Klassificering enligt 1272/2008/EG	
				Faroklass	Faroangivelser
Etanol	64-17-5	200-578-6	45 – 55	Brandfarlig vätska 2	H225
Propan-1-ol	71-23-8	200-746-9	1 – 10	Brandfarlig vätska 2 Allv. ögonskada/irr. 1 STOT. SE.3	H225 H318 H336
Etyllaktat	97-64-3	202-598-0	15 – 25	Brandfarlig vätska 2 Allv. ögonskada/irr. 1 STOT. SE.3	H226 H318 H335

Faroangivelser i klartext för ingående ämnen finns under punkt 15.

Varje penna innehåller mindre än 10 ml bläck.

4. ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

Inandning: Flytta personen till frisk luft och se till att hen vilar i en ställning som underlättar andning.

Hudkontakt: Tvätta med tvål och vatten. Vid hudirritationer/utslag eller annat obehag: Sök läkarhjälp.

Kontakt med ögon: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja. Vid bestående ögonirritation: Sök läkarhjälp.

Förtäring: Skölj munnen omedelbart. Framkalla inte kräkning, Vid bestående obehag: Sök läkarhjälp.

5. ÅTGÄRDER VID BRAND

Lämpliga släckmedel: Koldioxid, pulver eller skum.

Ej lämpliga släckmedel: Hård vattenstråle.

Specifik släckningsmetod: Inledande släckning med koldioxid, pulver eller skum. Om elden sprider sig, släck med stora mängder vattendimma. Släpp inte ut släckvatten till ytvatten.

6. ÅTGÄRDER VID SPILL / OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

Torka upp med papper eller trasa.

7. HANTERING OCH LAGRING

Hantering: Sörj för god ventilation.

Undvik kontakt med ögon, hud och kläder.

Lagring: Förvaras väl tillslutet, torrt och svalt.

Hålls åtskilt från antändningskällor. Skyddas mot solljus.

Förvaras oåtkomligt för barn.

8. BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN/PERSONLIGA SKYDDSÅTGÄRDER

Nivågränsvärden för arbetslokal:	Etanol;	1 000 mg/m ³ luft
	Propan – 1 – ol	150 mg/m ³ luft
	Etyllaktat;	25 mg/m ³ luft

Begränsning av exponering: Sörj för god ventilation. Undvik kontakt med ögonen och upprepade hudkontakter.

Personligt skydd: Bedöms ej vara behövligt vid normal användning men använd skyddsglasögon vid risk för kontakt med ögonen.

9. FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

Lättflytande bläck med svag lukt av lösningsmedel.

Flampunkt: 16 °C

Täthet: 0,9-1,0 g/cm³

Bläcket är olösligt i vatten.

10. STABILITET OCH REAKTIVITET

Stabilitet: Stabil vid normal hantering.

Förhållanden som ska undvikas: Eld, hög temperatur, direkt solljus.

Ämnen som ska undvikas: Starkt oxiderande ämnen..

Farliga sönderdelningsprodukter: Koloxid och koldioxid.

11. TOXIKOLOGISK INFORMATION

Resultat från djurförsök:

Akut toxicitet

Etanol	LD ₅₀ oralt råtta:	7 060 mg/kg
	LC ₅₀ inhalation råtta:	20 000 ppm/10h
Propan-1-ol	LD ₅₀ oralt råtta:	1 900 mg/kg
	LC ₅₀ inhalation råtta:	4 000 ppm/10h
	LD ₅₀ dermalt kanin:	4 100 mg/kg
Etyllaktat	LD ₅₀ oralt råtta:	2 500 mg/kg
	LD ₅₀ dermalt kanin	> 5 400 mg/kg

LD₅₀ är den dos varvid 50 % av försöksdjuren dör.

LC₅₀ är den koncentration i inandningsluften varvid 50 % av försöksdjuren dör.

Påverkan människa (blandningen)

Allvarlig ögonskada/ögonirritation: Kategori 1 Orsakar allvarliga ögonskador

Specifik organtoxicitet; enstaka exponering Kategori 3 Kan orsaka irritation i luftvägarna.

Cancerfara: Produkten innehåller inte någon komponent som bedöms som carcinogen för människa av IARC, ACGIH, EPA, EU eller NTP.

Övrigt:

Inandning: Kan orsaka irritation i luftvägarna. Kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad

Hudkontakt: Avfettar huden, sveda

Ögonkontakt: Orsakar allvarliga ögonskador.

Förtäring: Kan ge illamående.

12. EKOTOXIKOLOGISK INFORMATION

Propan-1-ol: LC₅₀ fisk 96h: 640 mg/l. Art: Pimephales promelas
IC₅₀ alger 72h: 38 mg/l

Etyllaktat: Data saknas

Etanol, propan-1-ol och etyllaktat är biologiskt nedbrytbara.

13. AVFALLSHANTERING

Förbrukade pennor hanteras som blandat avfall. Vid kassationer av större partier kontaktas kommunens miljöförvaltning för anvisningar. Undvik spridning i miljön.

14. TRANSPORTINFORMATION

INTERNATIONELLA FÖRESKRIFTER

UN-nr:	DOT, ADR, IMDG, IATA:	1210
UN fraktbeteckning:	DOT, ADR, IMDG, IATA:	Tryckfärg
Fraktfaroklass:	DOT, ADR, IMDG, IATA:	
	Klass:	3
	Märkning:	3
Förpackningsgrupp	DOT, ADR, IMDG, IATA:	II
Miljöfaror	Marine pollutant:	Nej
Särskild försiktighetskod för användare	EMS-beteckning:	F-E, S-D
Bulktransport i enlighet med Annex II till MARPOL 73/78 och IBC-kod:		Ej tillämplig

Artline OVERHEAD PROJECTION MARKERS EK-853, EK-854, EK-855 är inte farligt gods enligt särskilda bestämmelser.

Artline OVERHEAD PROJECTION MARKERS EK-853, EK-854, EK-855	(Bläckinnehåll: Mindre än 10 ml)
UN nr:	3175
UN fraktbeteckning:	Fast material innehållande Brandfarlig Vätska
IATA:	Särskild Bestämmelse A46
IMDG Kod:	Särskild Bestämmelse 216
ADG:	Särskild Bestämmelse 216

I enlighet med IATA Särskilda Bestämmelse A46 och IMDG-Kod Särskilda bestämmelse 216 är inte små innerförpackningar bestående av förslutna förpackningar och artiklar innehållande mindre än 10 ml av en klass 3 vätska i förpackningsgrupp II eller III adsorberad på ett fast material ansett som farligt gods förutsatt att det inte förekommer någon fri vätska i förpackningen eller artikeln.

15. GÄLLANDE BESTÄMMELSER

Klassificering av ingående ämnen med faroangivelser i klartext CLP 1272/2008/EG

Etanol

Faroklass & kategori:	Brandfarliga vätskor, kategori 2
Piktogram:	GHS02
Signalord:	Fara
Faroangivelse:	H225 Mycket brandfarlig vätska och ånga

Propan-1-ol

Faroklass & kategori:	Brandfarliga vätskor, kategori 2
	Ögonirritation, kategori 1
	STOT SE 3 - Specifik organototoxicitet vid enstaka exponering, kategori 3
Piktogram:	GHS02, GHS07, GHS05
Signalord:	Fara
Faroangivelse:	H225 Mycket brandfarlig vätska och ånga
	H318 Orsakar allvarliga ögonskador
	H336 Kan göra att man blir dåsig och omtöcknad

Etyllaktat

Faroklass & kategori:	Brandfarlig vätska, kategori 3 Ögonirritation, kategori 1 Akuttoxicitet-Inhalation, kategori 3
Piktogram:	GHS02, GHS07, GHS05
Signalord:	Fara
Faroangivelser:	H226 Brandfarlig vätska och ånga H318 Orsakar allvarliga ögonskador H335 Kan orsaka irritation i luftvägarna

16. ÖVRIG INFORMATION

Den rekommenderade användningen av pennorna bedöms inte innebära någon hälsofara vid inandning eftersom pennan innehåller 10 ml bläck. Bläcket är uppsugen i tampong och exponeras mot luften genom den indränkta tampongspetsen vars yta är liten vilket innebär att avgången av lösningsmedel till luften är mycket låg. Risken för hälsofara vid förtäring är också liten eftersom pennan måste brytas upp för att nämnvärd färgmängd ska kunna sväljas. Den mest påtagliga risken innebär en beröring av ögonen med tampongspetsen vilket kan medföra en allvarlig ögonskada.

EG RoHS Direktiv (2002/95/EG) och ELV Direktiv (2000/53/EG):

Dessa produkter innehåller inte bly, kvicksilver, kadmium, sexvärt krom, polybromerade bifenyler (PBB) eller polybromerade difenyletrar PBDE).